

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617205624
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4617205624.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., XXX/XXX I, XXX XX Z. P., o zaplatenie sumy 7.731,04 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28. mája 2019 č.k. 4Csp/160/2017-150, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 9,90 % úroky ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2018 do 10.03.2022 do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V ostatnej napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 11.03.2022 do zaplatenia rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. Žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 7.731,04 eura titulom istiny, sumy 269,33 eura titulom úrokov, sumy 4,49 eura titulom úrokov z omeškania, úrokov 9,90 % ročne z nezaplatennej istiny a úrokov z omeškania 5 % ročne z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov od 15.08.2017 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že dňa 06.03.2015 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu č. 193489, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 10.000 eur, pričom žalovaný zmluvné podmienky neplnil a úver riadne nesplácal, preto došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru dňom 14.08.2017.

1.2. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.739,33 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 15.08.2017 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 4,49 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V ostatnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 48 %.

1.3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 27. februára 2019 č.k. 25Co/78/2018-115 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého predmetnú zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení a nedostatočnom zistení skutkového stavu veci. Stotožnil sa so žalobcom, že o nesprávne vyčíslenú celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a z tohto dôvodu aj o nesprávne uvedenú RPMN v zmluve by šlo len

v prípade, ak spotrebiteľ bol povinný uzatvoriť poisťnú zmluvu. Za procesnej situácie, podľa ktorej sa žalovaný k žalobe nevyjadril, preto ani neuplatnil voči nej žiadne námietky, a súd prvej inštancie napriek tomu mal pochybnosti o dôvodnosti uplatneného nároku, bolo potrebné, aby žalobcu vyzval a vo výzve uviedol, ktoré skutočnosti v žalobe a jej prílohách považoval nepreukázané či sporné, a týmto procesným postupom umožnil žalobcovi preukázať dôvodnosť uplatneného nároku v celom rozsahu. Odvolací súd poukázal na obsah spisu, z ktorého vyplýva, že poisťenie sa dojednáva pristúpením klienta k Rámcovej poisťnej zmluve pre poisťenie schopnosti splácať úver č. PBS2012 (Obchodných podmienky pre úvery bod 8). Preto pokiaľ žalobca tvrdil, že poisťenie nebolo podmienkou poskytnutia úveru, bolo potrebné aby súdu preukázal, akým spôsobom došlo k uzavretiu poisťnej zmluvy a predložil listinu, ktorou žalobca prejavil vôľu dobrovoľne uzatvoriť poisťenie úveru. Až na základe preskúmania právneho úkonu žalovaného, ktorým uzatvoril poisťenie úveru, bolo možné prijať záver o tom, či je úver bezúročný a bez poplatkov. Navyše, keďže súd prvej inštancie považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, následne už nevykonával náležité dokazovanie k jednotlivým zložkám uplatneného nároku, aby zistil, či sú opodstatnené v celom rozsahu z hľadiska ich dôvodnosti, dovolenosti a zákonnosti. A to napriek tomu, že vo veci ide o spotrebiteľský spor, v ktorom súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 CSP).

1.4. Odvolací súd navyše dodal, že predčasnosť zoplatnenia úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Úroky z úveru predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Zosplatnením úveru na jednej strane nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, na druhej strane už spotrebiteľ nemá právny titul držať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, v svojej dispozícii, preto niet dôvodu na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za tejto situácie by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by tak nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie veriteľa nemôže byť podporované a používať právnu ochranu. Keďže v danej veci niet pochyb o tom, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, po poskytnutí náležitej ochrany žalovanému, ako spotrebiteľovi, odvolací súd vyslovil záväzný právny názor, že po zosplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver.

2.1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.991,71 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 15.08.2017 do zaplatenia a úroky vo výške 269,33 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 15.08.2017 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 90 %, o výške ktorých rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, 11 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2 písm. j), § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

2.2. Zistil, že žalobca sprostredkúva poisťenie schopnosti splácať úver v dvoch alternatívnych poisťných produktoch a žalovaný si zvolil súbor poisťenia A. Podmienka úhrady poplatku za poisťenie bola v zmluve ako aj v sadzobníku poplatkov vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne, keďže poplatok za poisťenie schopnosti splácať úver bol v čase uzatvorenia zmluvy riadne vymedzený v úverovej zmluve v čl. 1 ods. 1.2., ako aj v sadzobníku poplatkov a žalovaný s ním bol riadne oboznámený a uzrozumený a vyjadril s ním uzatvorením zmluvy súhlas. Výška mesačného poisťného v zmysle úverovej zmluvy bola vypočítaná ako 2,45 % zo sumy pozostávajúcej mesačnej splátky úveru, t.j. 4,08 eura mesačne. Poisťenie schopnosti splácať úver nebolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy a žalobca poskytuje úvery aj bez poisťenia a to za rovnakých podmienok ako aj s poisťením, a teda poisťenie nebolo povinné.

2.3. S poukazom na prechádzajúce a doplnené dokazovanie a rešpektujúc názor odvolacieho súdu dospel k záveru, že žaloba v časti zaplatenia sumy 1.991,71 eura s úrokmi z omeškania ako aj v časti

zaplatenia úrokov v sume 269,33 eura a v časti zaplatenia úrokov z omeškania z tejto sumy je dôvodná a preto jej v tejto časti vyhovel.

2.4. Uvedol, že keďže predchádzajúcim rozhodnutím bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 5.739,33 eura s úrokmi z omeškania ako aj úroky z omeškania vo výške 4,49 eura a proti tejto časti rozsudku odvolanie nebolo podané, tak v tejto časti sa rozsudok stal právoplatným. Na základe zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu predmetom ďalšieho konania bolo zaplatenie sumy 1.991,71 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 15.08.2017 do zaplatenia, zaplatenia úrokov v sume 269,33 eura, úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z úrokov v sume 269,33 eura od 15.08.2017 do zaplatenia. Žalobca preukázal, že žalovaný nebol povinný uzatvoriť poisťnú zmluvu, nakoľko v tom čase uzatváral žalobca úverové zmluvy so spotrebiteľmi aj bez toho, aby bola uzatvorená poisťná zmluva a preto náklady na poistenie nebolo možné zahrnúť do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a v dôsledku toho, zo strany žalobcu v úverovej zmluve ani nebola nesprávne uvedená RPMN. Žalovaný v priebehu celého konania bol pasívny a tvrdenia žalobcu žiadnym spôsobom nerozporoval (§ 151 CSP), pričom žalobca v rámci doplnenia dokazovania preukázal dôvodnosť uplatneného nároku v časti zvyšku istiny s príslušenstvom. Aj s poukazom na stanovisko odvolacieho súdu preto poskytnutý spotrebiteľský úver nebolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko RPMN a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť bola v úverovej zmluve správne vyčíslená a pokiaľ ide o splátky, tak ich výška bola v zmluve taktiež riadne stanovená určitým a zrozumiteľným spôsobom. V dôsledku toho bolo povinnosťou žalovaného po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zaplatiť žalobcovi nedoplatok na istine v sume 7.731,04 eura a keďže doposiaľ už bolo právoplatne rozhodnuté o časti nároku do výšky 5.739,33 eura s úrokmi z omeškania, tak rozhodol o zvyšnej časti nároku a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.991,71 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania od 15.08.2017 do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1985 Z.z., nakoľko žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou pohľadávky odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a je povinný zaplatiť aj úroky z omeškania. Výška nároku žalobcu pokiaľ ide o istinu bola riadne špecifikovaná a z prehľadu splácania vyplýva, že žalovaný doposiaľ na istine zaplatil sumu 2.268,96 eura, pričom úver mu bol poskytnutý vo výške 10.000 eur a teda rozdiel predstavuje vymáhanú sumu 7.731,04 eura.

2.5. Zároveň žalobcovi priznal aj úroky vo výške 269,33 eura, ktoré boli vyčíslené do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pričom povinnosťou žalovaného bolo okrem istiny platiť aj dohodnuté úroky a tieto boli žalobcom riadne vyčíslené. A priznal žalobcovi aj úroky z omeškania z nezaplatených úrokov vo výške 5 % ročne od 15.08.2017 do zaplatenia, keďže po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru sa žalovaný dostal do omeškania s uhradením vypočítaných úrokov a bol povinný zaplatiť z tejto sumy aj úroky z omeškania.

2.6. V časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia žalobu ako nedôvodnú zamietol s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v jeho zrušujúcom uznesení v bode 10 odôvodnenia, keď odvolací súd jednoznačne konštatoval, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva a prihliadal na potrebu poskytnutia náležitej ochrany žalovanému ako spotrebiteľovi s tým, že po zosplatení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver.

2.7. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že náhradu trov pomerne rozdelil podľa úspechu strán v konaní, pričom žalobca mal podstatne väčší úspech v konaní ako žalovaný a to približne v rozsahu 90 %, keďže jeho žaloba bola zamietnutá iba v časti zaplatenia úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia. Preto priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 90 % s tým, že podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

3.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti zmenil a žalobe vyhovel aj v časti zmluvných úrokov 9,90 % ročne z nezaplatenej istiny 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia a zaviazal žalovaného priznať mu náhradu trov konania a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP).

3.2. Tvrdil, že jeho nárok na zaplatenie zmluvných úrokov trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. K tomu poukázal na ustanovenia § 497, § 502 ods. 1, a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 16 ods. 1 a § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázal tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/108/2017, 8Co/138/2017

a 8Co/206/2018, Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/12/2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/23/2017, 43Co/28/2017, 43Co/7/2018, 43Co/29/2018, 43Co/21/2018 a 43Co/37/2018, Krajského súdu v Nitre sp.zn. 12Co/116/2017, 12Co/4/2018, 8Co/193/2017, 7Co/366/2017, 7Co/326/2017, 7Co/203/2017, 7Co/4/2018, 12Co/115/2017, 12Co/116/2017, 12Co/80/2018, Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/297/2017, 5Co/311/2017, 5Co/250/2017, 5Co/372/2017, 5Co/414/2017, 5Co/339/2017, 5Co/465/2017, 5Co/8/2018, 5Co/6/2018, 5Co/60/2018, 3Co/248/2017, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/22/2018, 14Co/29/2018, 25Co/71/2018, a na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/212/2014.

3.3. Namietal voči výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie pri posudzovaní úspechu a neúspechu v konaní, prihliadal nielen na úspech v konaní v časti istiny, ale aj v časti príslušenstva. K tomu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Obo/243/2007, a rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp.zn. 12Co/145/217, 25Co/40/2018, 25Co/90/2018, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/70/2018, Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/52/2019.

4. Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné opakovať dokazovanie. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 388 ods. 1 CSP zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 9,90 % úroky ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2018 do 10.03.2022. V ostatnej napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 11.03.2022 do zaplatenia rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8.1. V predmetnej veci súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení zo dňa 27. februára 2019 č.k. 25Co/78/2018-115 v bode 10. odôvodnenia, podľa ktorého po zosplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver.

8.2. Odvolací súd svoj právny názor vyslovil za situácie, keď predmetná otázka nároku na zaplatenie zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru nebola dosiaľ riešená Najvyšším súdom a rozhodovacia prax odvolacích súdov k tejto otázke nebola jednotná. Pri hľadaní správneho a spravodlivého riešenia tejto otázky sa odvolací súd priklonil k rozhodnutiam tých odvolacích súdov, ktoré zmluvné úroky po zosplatnení úveru nepriznávali a priznávali len úroky z omeškania.

8.3. Najvyšší súd SR sa v uznesení zo dňa 16. júna 2020 sp.zn. 5 Cdo 42/2020 zaoberal kumuláciou zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úveru. V uznesení uviedol:

„Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednaní, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“

8.4. Pre odvolací súd z ustanovenia § 391 ods. 2 CSP nevyplýva viazanosť vlastným právnym názorom. Odvolací súd je oprávnený svoj skorší záväzný právny názor zmeniť pod vplyvom zmeny právnych predpisov, zmeny spoločenských pomerov alebo vplyvom právneho názoru vysloveného v rozhodnutí súdu vyššej inštancie. Práve judikatúra najvyššieho súdu je opodstatneným dôvodom nového, v zásade odlišného, právneho názoru odvolacieho súdu.

8.5. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že jeho právny názor vyslovený v ostatnom rozhodnutí, podľa ktorého po zosplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za poskytnutý úver, bol rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. júna 2020 sp.zn. 5 Cdo 42/2020 prekonaný. Preto odvolací súd svoj skorší právny názor zmenil v súlade s rozhodnutím sp.zn. 5 Cdo 42/2020 tak, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10.1. Odvolací súd posudzujúc rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2017 do zaplatenia z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu a citovaného zákonného ustanovenia dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným v jeho ostatnom rozhodnutí, však z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávny právny záver, na základe ktorého žalobu v časti zmluvných úrokov z istiny úveru odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru do zaplatenia zamietol.

10.2. Z obsahu spisu vyplýva, že v zmluve o úvere bola konečná splatnosť úveru dohodnutá na deň 10.03.2022. Do tohto dňa bol žalovaný podľa zmluvy povinný vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky spolu s dohodnutými úrokmi. Hoci žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru dňom 14.08.2014 a vyzval žalovaného na zaplatenie zostávajúcej sumy úveru sume 8.107,52 eura, žalovaný po zosplatnení žalobcovi nič nezaplatil. To znamená, že žalovaný s poskytnutými peňažnými prostriedkami naďalej disponoval, preto bol povinný naďalej platiť aj dohodnuté úroky, ako odplatu za poskytnutý úver, a to do doby dohodnutej ako doba riadneho splácania úveru.

10.3. Z uvedeného dôvodu odvolací súd, bez potreby zopakovať dokazovanie, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 9,90 % úroky ročne zo sumy 7.731,04 eura odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru (15.08.2018) do dňa konečnej splatnosti úveru dohodnutej v zmluve (10.03.2022).

11.1. V ostatnej napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa zmluvne dohodnutých úrokov z úveru odo dňa nasledujúceho po dni konečnej splatnosti úveru dohodnutom v zmluve do zaplatenia, odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, nárok žalobcu nepovažoval za dôvodný. K tomu opätovne poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. júna 2020 sp.zn. 5 Cdo 42/2020, z odôvodnenia ktorého vyplýva:

„Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.“

Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navýšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navýšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.

Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.“

11.2. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v ostatnej napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura odo dňa nasledujúceho po dni konečnej splatnosti úveru dohodnutom v zmluve (11.03.2022) do zaplatenia, ako vecne správny, potvrdil.

12.1. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní.

12.2. Odvolací súd nespochybňuje tvrdenie žalobcu, že jeho nárok na zaplatenie zmluvných úrokov trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov, teda aj po predčasnom zosplatení. Nestotožňuje sa však s jeho tvrdením, že tento nárok trvá až po ich vrátenie. K tomu poukazuje na dôvody uvedené v bodoch 8., 10. a 11., osobitne na citované uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. júna 2020 sp.zn. 5 Cdo 42/2020.

12.3. Pokiaľ žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, vrátane rozhodnutí krajského súdu v Nitre, k tomu dovolací súd opakuje, že si je vedomý toho, že rozhodovacia prax odvolacích súdov k otázke nároku na zaplatenie zmluvných úrokov po predčasnom zosplatení úveru nebola doposiaľ jednotná. Z názormi vyslovenými v uvedených rozhodnutiach krajských súdov sa však odvolací súd nestotožnil, vzhľadom k tomu že nie sú v súlade s rozhodnutím vyššej súdnej authority, ktorým je uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. júna 2020 sp.zn. 5 Cdo 42/2020.

12.4. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/212/2014 nemožno považovať za rozhodovacia prax najvyššej súdnej authority podľa čl. 2 Civilného sporového poriadku. K tomu odvolací súd poukazuje na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp.zn. 6 Cdo 29/2017, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 8/2018 pod číslom 71, z ktorého vyplýva, ktoré rozhodnutia súdu treba považovať za ustálenú rozhodovacia prax dovolacieho súdu, pričom rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, na ktoré poukázal žalobca medzi ne nepatrí, preto pokiaľ súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s ním, neporušil tým princíp právnej istoty zakotvený v článku 2 ods. 2 CSP.

12.5. S námietkou voči výroku o trovách konania, podľa ktorej súd prvej inštancie pri posudzovaní úspechu a neúspechu v konaní, prihliadal nielen na úspech v konaní v časti istiny, ale aj v časti príslušenstva, sa odvolací súd stotožnil. Pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, že žalobca bol v konaní úspešný iba čiastočne, preto náhradu trov konania pomerne rozdelil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90 %. Pritom prihliadal na čiastočný neúspech žalobcu v časti zaplatenia úrokov. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie o pomernom úspechu žalobcu nestotožnil. V danej veci úroky nemajú žiadny vplyv na výšku trov konania, pretože nie sú súčasťou výpočtového základu. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 7.731,04 eura a rovnaká suma mu bola aj priznaná, preto z hľadiska trov konania mal plný úspech vo veci a má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 388 ods. 1 CSP zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 9,90 % úroky ročne zo sumy 7.731,04 eura od 15.08.2018 do 10.03.2022 do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V ostatnej napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie úrokov vo výške 9,90 % ročne zo sumy 7.731,04 eura od 11.03.2022 do zaplatenia rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny, potvrdil.

14. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1, 2 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalobca bol

v konaní plne úspešný. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).